

Iași, Nr. 12, August - Septembrie 2010

EPIFANIA

REVISTĂ DE DIALOG ORTODOX

Apare cu Binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Preot Dr. Nicolae Nicolescu LIBERTATE ȘI RESPONSABILITATE ÎN DUMNEZEU.....	1
<i>Sămânța Patristică</i>	
Sfântul Ioan Damaschin: CUVÂNT LA SFÂNTA ȘI PREASLĂVITA ADORMIRE ȘI MUTARE A STĂPÂNEI NOASTRE DE DUMNEZEU NĂSCĂTOARE ȘI PURUREA FECIOAREI MARIA.....	3
<i>Vocea Duhovnicului</i>	
Stareț Veniamin Baican CE ESTE ADEVĂRATA CREDINȚĂ?.....	8
Preot Conf. Dr. Ioan Bizău CUVÂNTUL, ÎNTRE ADEVĂR ȘI MINCIUNĂ.....	12
<i>Cuvânt catehetic</i>	
Preot Dr. Naclad Constantin LOCUL CREZULUI ORTODOX ÎN CATEHEZA ORTODOXĂ	16
<i>Sfințenia în participare astăzi</i>	
Preot Nicolae Cojocariu LUMINĂ DIN LUMINĂ	30
Prezbitera Dr.Laura – Magdalena Nicolescu MEMORIA PIETRELOR	32
<i>Popasuri duhovnicești</i>	
Ierom. Drd. Mihail Harbuzaru MÂNĂSTIREA SINAIA.....	35
<i>Din comoara inimii</i>	
Preot Ioan Cârciuleanu NAȘTEREA MAICII DOMNULUI.....	41
<i>Femeia în Biserică</i>	
Prezbitera Dr.Laura - Magdalena Nicolescu CUM SĂ FACI FAȚĂ RĂULUI – GHID URBAN PRESCURTAT	45
<i>Intermezzo liric</i>	
Radu Țaga Consuela PAUL CONSTANTINESCU - COMPOZITOR CU AFINITĂȚI ORGANICE PENTRU MELOSUL ROMÂNESC (II).....	48
<i>Filele cărților</i>	
Lector Univ. Dr. Emanuela Ilie „CĂRȚILE BUCURIILOR EPIFANICE”. INVARIANTE ȘI DIFERENȚE SPECIFICE ÎN POEZIA RELIGIOASĂ DE AZI.....	52
Acad. Mihai Cimpoi GEORGE COȘBUC (20 IX 1866 – 9 V 1918)	60

Biserica azi

Preot Prof. Dr. Mihai Valică CATEDRALA MÂNTUIRII NEAMULUI ÎNTRE ÎMPLINIRE, DILEME MORALE ȘI DEZILUZIE.....	64
--	----

Mărturii

Ierodiacon Hrisostom Filipescu MAICA DOMNULUI „CIPRIOTA” – O LACRIMĂ DE MAMĂ.....	73
--	----

Ebed Yahve - Monah Serghie SUFLETUL UMAN ȘI SUFLAREA DE VIAȚĂ, CERTITUDINI, NU SUPOZIȚII (III) ...	75
---	----

Profesor Iorga Neculai SĂ CREDEM.....	85
--	----

Preot Nicolae Nicolescu MĂRTURISIRE	87
--	----

Dr. Elena Vânătoru Ostap POVEȘTEA UNEI TROIȚE.....	89
---	----

Prezbitera Dr. Laura Magdalena Nicolescu LINIȘTEA PALPABILĂ A SFINȚENIEI.....	89
--	----

Conștiința românească

Acad. Alexandru Zub PATRIARHUL TEOCTIST LA ACADEMIA ROMÂNĂ.....	92
--	----

Pagini de istorie

Prof. Univ. Dr. Gheorghe Buzatu O DECIZIE ISTORICĂ.....	99
--	----

Artă vizuală

Grigore Ilisei TĂRÂM AL MITURILOR.....	104
---	-----

Taina icoanei

Leonid Uspensky, Vladimir Lossky, ADORMIREA MAICII DOMNULUI.....	107
---	-----

NAȘTEREA MAICII DOMNULUI.....	109
-------------------------------	-----

Doctorul trupului, doctorul sufletului

Manuela Ciocoiu, Magda Bădescu, INTERRELAȚIA STRES PSIHIC – TIPURI COMPORTAMENTALE ÎN PATOLOGIE.....	111
--	-----

Prof. Univ. Dr. Cătălina Arsenescu Georgescu, dr. L. Macovei „TIMPUL” – FACTOR ESENȚIAL ÎN PROGNOSTICUL INFARCTULUI MIOCARDIC ACUT	116
--	-----

Prof. Univ. Dr. Florea Purcaru, LA HOTARUL DINTRE VIAȚĂ ȘI MOARTE	120
--	-----

Galeria personalităților

Prof. Univ. Dr. Nicolae Palamaru ANA ASLAN.....	124
--	-----

Teologie

Preot Dr. Nicolae Nicolescu DUMNEZEIREA IPOSTATICĂ CEA UNA ȘI DEOFIINȚĂ.....	129
Preot Prof. Dr. Adrian Niculcea CONSTITUIREA EUHARISTICĂ A BISERICII.....	136
<i>Probleme contemporane</i>	
Preot Conf. Dr. Irimie Marga HRISTOS ȘI GENERAȚIA NEW AGE (II)	151
<i>Psihologia – o necunoscută?</i>	
Lector Univ Dr. Florinda Golu COMUNICAREA ÎN RELAȚIA DE CUPLU.....	163
<i>Știință și credință</i>	
Interviu realizat de Claudiu Târziu BASARAB NICOLESCU : "PENTRU MINE, ÎNTOARCEREA SPRE CER NU E O METAFORĂ, CI UN FAPT CONCRET"	172
<i>File de pateric</i>	
Conf. Dr. Viorel Paleu ÎNCEPUTUL SLOVEI C	179
<i>Fascinația Terrei</i>	
Prof. Univ. Dr. Ovidiu Gabriel Iancu LOCALIZAREA VULCANILOR ÎN CONTEXTUL TECTONICII GLOBALE	182
<i>Plăgile ecologice</i>	
Prof. Univ. Dr. Gheorghe Mustață PLĂGILE ECOLOGICE (II)	187
<i>Tradiții</i>	
Etnograf Marcel Lutic SĂRBĂTORILE SÂNTĂMĂRIEI DIN CALENDARUL POPULAR.....	190
<i>Din minunile Maicii Domnului</i>	
MAICA DOMNULUI SCOATE DIN IAD PE UCENICUL CUVIOSULUI PAVEL.....	194

❧ *Popasuri duhovnicești* ❧

MĂNĂSTIREA SINAI

De peste trei secole Mănăstirea Sinaia străjuiește pitoreasca vale a Prahovei, fiind situată în cadrul Masivului Bucegi, la poalele Muntelui Furnica, la altitudinea de 860 de metri, aproape de confluența râului Prahova cu pârâul Peleş, la 122 km nord de București și la 49 km sud de Brașov¹. Face parte din orașul Sinaia și are în imediata vecinătate vestitul Castel Peleş, reședința de vară a familiei regale române între anii 1883-1947.

Valea Prahovei a fost încă din vechime un drum comercial între Brașov și Țara Românească, cea mai veche atestare documentară fiind din 1421, pe când Radu Vodă întărea privilegiile brașovenilor pe drumul Prahovei², la extremitățile acestui drum fiind cunoscute din 1593 o vamă veche la Câmpina și una la Timiș³.

Cât privește așezările monahale, au existat în zonă încă din a doua jumătate a secolului al XV-lea două mici schituri de lemn, care au pierit cu vremea, Sfânta Ana și Sfântul Nicolae. Primul a fost reînființat în 1995 de un viețuitor de la Sinaia, Protos. Ioanichie.

Între 1690-1695, Spătarul Mihail Cantacuzino a ridicat mai jos de Schitul Sf. Nicolae o mănăstire din piatră și cărămidă, pe care a numit-o Sinaia, „după asemenarea Sinaiei cei mari”⁴ (Mănăstirea Sf. Ecaterina), pe care o vizitase în 1681. El a construit o biserică având hramul Adormirea Maicii Domnului (numită astăzi „biserica veche” sau „mică”) și un patruleter înconjurător de chilii, în formă de cetate, cu dimensiunile 30/40 m, cu ziduri groase și înalte, în care se încadrează și paraclisul *Schimbarea la Față*.

Biserica veche are forma exteriorului în cruce latină (absidele în contur rectangular), unică în țară. Alte însușiri care dau bisericii acesteia o înfățișare cu totul deosebită: forma profilelor, care sunt lucrate toate la fel și înlocuiesc tradiționalul ciubuc cu zimți de cărămidă, de obârșie bizantină, apoi chenarele fațadelor, dreptunghiulare, cu flori zugrăvite al fresco de-a lungul lor și lipsa îndătinatului brâu⁵.

Pictura din pridvor și pronaos este în cea mai mare parte cea originală, realizată de

¹ Radu Ghica MOISE, *Sinaia, Perla Carpaților*, Editura Fundației România de Măine, București, 1998, p. 11.

²D. OANCEA et alii, *Geografia României*, vol. III, Ed. Academiei Române, 1987, p. 246.

³*Ibidem*, p. 246.

⁴Vezi *Cătoricescul Așezământ*, 1711, în Biblioteca Academiei Române, ms. rom. 1055, f. 1-3, publicat în lucrările privitoare la istoria acestei mănăstiri, cea mai recentă fiind a Ierom. Nectarie MĂGUREANU, *Mănăstirea Sinaia*, Ed. Athena, București, 2000, pp. 31-32, și cu litere mai mari la Anexă, pp. 127-137.

⁵Gheorghe I. MOISESCU, „Mănăstirea Sinaia”, în: *Biserica Ortodoxă Română*, nr. 2-3, 1954, p. 321; Victor BRĂTULESCU, „Elemente de artă sculpturală și picturală la biserica mănăstirii Sinaia”, în: *Glăsurile Bisericii*, 1962, nr. 1-2.

Pârvu Mutu Zugravul, pictorul preferat al Cantacuzinilor. Tabloul votiv îl reprezintă pe fondatorul mănăstirii, Mihail Cantacuzino, înconjurat de optsprezece copii (din care 12 adoptați), de prima soție (Maria) și de cea de a doua (Teodora), precum și de alți membri ai familiei Cantacuzino, la loc de frunte fiind fratele ctitorului, stolnicul Constantin Cantacuzino.

Biserica veche a fost incendiată în 1791, în timpul războiului ruso-austro-turc și a fost rezugrăvită parțial în 1795 de un pictor necunoscut, astfel că din pictura originală se mai păstrează doar scenele din pridvor, tabloul votiv și turla de pe naos (afară de Pantocrator).

Paraclisul «Schimbarea la Față» a fost construit în anul 1695. O parte din pictura naosului conține foarte multe asemănări cu pictura lui Pârvu Mutu Zugravu aflată în Biserica Veche, probabil a fost un ucenic de-al său, care a lucrat sub directa supraveghere a maestrului, ori a fost un pictor localnic sau un călugăr talentat în arta picturii bisericești, a cărui identitate s-a pierdut în negura timpurilor.

Biserica Adormirea Maicii Domului (1695) și Biserica Sf. Treime (1846)

În prelungirea Paraclisului se găsește cavoul lui Take Ionescu, bărbat de stat și mare orator, născut în Ploiești în 1858 și decedat la Roma în 1922. A fost amenajat în 1923 și împodobit cu fresce de Costin Petrescu. Fragmente din discursurile sale, rostite în Parlament, între 1908-1916, sunt reproduse de jur împrejurul criptei funerare.

Partea zisă „nouă” a mănăstirii a fost ridicată între anii 1843-1846, și cuprinde două corpuri de chilii și Biserica mare. Este construită în prelungirea părții vechi a mănăstirii, și formează un patruleter de aproximativ două ori mai mare decât cetatea veche.

Biserica mare, cu hramul «Sfânta Treime», a fost construită într-o primă formă, mai modestă decât cea de astăzi, în perioada anilor 1842-1846, în timpul stareților arhimandriți

loasaf și Paisie, din fondurile mănăstirii. Pictura a fost realizată de D. Cătulescu. Este în plan triconc, având 30 m lungime, 15 m lățime și peste 25 m înălțime.

Sub administrația Eforiei Spitalelor Civile, care patrona averile mănăstirii, între anii 1897-1903 au avut loc mari lucrări de refacere, care au dat bisericii înfățișarea actuală. Arhitectul George Mandrea, cel care a condus aceste lucrări, a îmbinat stilul brâncovenesc cu cel moldovenesc.

Pictura lui Cătulescu a fost înlocuită de una nouă, în stil neo-bizantin, în ulei mat pe fond aurit în imitație de mozaic, a danezului Aage Exner. În pronaos, este pictat întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române din acea vreme, mitropolitul primat Iosif Gheorghian (1886-1893, 1896-1909), apoi regele Carol I (1866-1914), lângă o coloană din piatră ciobită care simbolizează regatul încă neîntregit al României; în partea cealaltă a ușii, regina Elisabeta (cunoscută și sub pseudonimul literar de Carmen Silva) este pictată lângă singurul ei copil, prințesa Maria, moartă în fragedă copilărie. Ultimul personaj este Mihail Cantacuzino, ctitorul părții vechi a mănăstirii.

Mobilierul bisericii a fost sculptat în lemn de paltin și stejar de Constantin Babic, ajutat de elevii săi de la Școala de Arte și Meserii din București. Iconostasul, mobilierul naosului, inclusiv tronurile regale, sunt aurite. Pe peretele din dreapta se păstrează epitaful brodat în mătase și fir de aur între 1897-1900 de Anna Roth. Cele două icoane rusești din pronaos, Sf. „Serghe” și „Sf. Nicolae”, sunt darul făcut de Țarul Nicolae II starețului Mănăstirii Sinaia, Nifon Arhimandritul, în 1903, cu ocazia botezului prințului Nicolae, fiul Regelui Ferdinand (1914-1927). Biserica a fost electrificată în 1906⁶.

Pe vremea starețului Nifon Popescu, în 1892, pe latura sudică a incintei noi a fost adăugată clopotnița, unde avea să fie instalat clopotul de 1700 kg, adus de la o altă ctitorie cantacuzină, Mănăstirea Colțea din București. Are 15 m. înălțime și baza cu laturile de 6 m.

Clădirea care adăpostește în prezent **muzeul** Mănăstirii Sinaia a fost construită în anul 1846 prin grija viețuitorilor mănăstirii aflați sub îndrumarea starețului Paisie. Are 45 m lungime și a fost inițial casă de oaspeți. Între 1871-1883 arhondaricul Mănăstirii Sinaia a găzduit familia regală⁷, și de aici erau supravegheate lucrările de la castelul Peleş, din apropiere.

Mai târziu, în anul 1895, cu ocazia aniversării a 200 de ani de când fusese construită biserica veche, în fosta reședință regală a fost organizat și deschis publicului spre vizitare muzeul Mănăstirii Sinaia. Realizat sub îndrumarea arhimandritului Nifon, starețul mănăstirii din acea perioadă, acesta avea să fie primul muzeu religios din țara noastră, funcționând neîntrerupt până astăzi. Printre cele mai reprezentative obiecte expuse aici se numără Biblia de la București (1688), cinci icoane de Pârnu Mutu (aprox. 1693), cruci de altar din secolele

⁶ Dosarul 127/106, Arhiva Mănăstirii Sinaia, 1906, f. 52.

⁷Al. Gh. GĂLEȘESCU, *Sinaia*, Tipografia I.V. Socecu, București, 1903, p. 41.

XVII-XIX, primele cărți de muzică tipărite în limba română (*Anastasimatarul* și *Catavasierul*, Ierom. Macarie, Viena, 1823). Despre Icoana Sfintei Treimi a lui Pârvu Mutu, Nicolae Iorga spunea: „*Un mare pictor a lucrat aici și va trebui ca opera lui, bine reprodusă, să se găsească în toate casele noastre*”⁸.

Broderiile din muzeu, realizate de Anna Roth⁹, au fost duse și în străinătate, la diferite expoziții. Ele „*au smuls admirația cunoscătorilor la Paris...făcând fală atât posesorului cât și confecționistului*”¹⁰.

În perioada regalității, mănăstirea a crescut în importanță, datorită vecinătății Castelului Peleş, reședința regală de vară. Stareții erau arhimandriți mitrofoni și exarhi, iar familia regală participa deseori la slujbe. Aici se țineau Te-Deum-urile legate de diferite aniversări ale familiei regale.

Fragment din tabloul votiv al bisericii vechi (1695)

Dintre personalitățile care au trecut pragul mănăstirii Sinaia amintim pe Nicolae Bălcescu, Eliade Rădulescu și Cristian Tell, care s-au refugiat pentru scurt timp aici după Revoluția din 1848 și au sădit un brad lângă vechiul paraclis¹¹, pe Badea Cârțan, care avea o cămară la mănăstire, unde ținea cărți¹², apoi pe George Coșbuc, Șt. O. Iosif, I.L. Caragiale, Al. Vlahuță,

⁸ Nicolae IORGA, *Icoanele de la Muzeul Sinaia*, în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice*, XXIV (1931), fasc. 68 (aprilie-iunie), p. 63.

⁹ Anna Roth era o cunoscută brodereasă a vremii, medaliată cu aur la Expoziția Universală de la Paris din 1900. Atelierul ei era pe strada Academiei, 25, București, v. *Dosarul127/106*, Arhiva Mănăstirii Sinaia, 1906, f. 191.

¹⁰ Anna Roth, către starețul Nifon, cerându-i permisiunea să expună broderiile din muzeul mănăstirii la Expoziția Generală Română din 1906, v. *Dosarul127/106*, Arhiva Mănăstirii Sinaia, 1906, f. 192.

¹¹ Milton F. LEHLER, *Sinaia*, Ed. Minerva, București, 1967, p. 25.

¹² Radu Ghica MOISE, *Sinaia...*, p. 46.

George Enescu, Iancu Brezeanu, Nicolae Iorga, Geo Bogza, Marin Preda, Eugen Barbu și mulți, mulți alții¹³. Mănăstirea Sinaia face parte din traseul turistic al mai tuturor delegațiilor oficiale străine în țara noastră, fiind vizitată de oameni de stat ca Gerald Ford, președintele SUA, în 1975, până la Prințul Akishino al Japoniei, în 2009.

Obștea sinaită se mândrește și cu ierarhii de al căror nume este legată: P.S. Gherasim Rătescu, episcop al Buzăului între 1819-1824, ucenic al Sfântului Paisie de la Neamț, a venit la Sinaia după moartea acestuia (a viețuit aici aprox. între 1794-1819); P.S. Ilarie Teodorescu, episcop al Tomisului pentru doar patru luni, între iunie și septembrie 1925, călugărit la Mănăstirea Sinaia în data de 4/17 aprilie 1923¹⁴; P.S. Grigorie Comșa, episcop al Aradului între 1925-1935, tuns în monahism la Sinaia în 22 mai 1925¹⁵; P.S. Andrei Magieru, episcop al Aradului între 1935-1960, călugărit la Sinaia în 1924; I.P.S. Irineu Mihălcescu, Mitropolit al Moldovei între 1939-1947, călugărit la Mănăstirea Sinaia în 30 octombrie 1936¹⁶; P.S. Visarion Aștileanu, Episcop vicar patriarhal (1962-1969), a fost tuns în monahism la Mănăstirea Sinaia în 1962, hirotonit arhieru cu titlul Ploieșteanul, la 9 sept. același an; episcop vicar al Mitropoliei Ardealului, cu titlul Rășinăreanul (instalat la 1 iunie 1969), apoi episcop al Aradului din 1973, unde a păstorit până la moarte, survenită pe 6 august 1984; P.S. Calinic Argatu, stareț al Mănăstirii Sinaia între 1977-1981 și hirotesit arhimandrit tot aici, arhieru vicar din 1985 la Episcopia Râmnicului și Argeșului, cu titlul de Argeșanul, episcop titular al Episcopiei Argeșului și Teleormanului din 1990, apoi episcop titular al Episcopiei Argeșului și Muscelului, din 1996¹⁷; P.S. Irineu Pop Bistrițeanul, viețuitor în Mănăstirea Sinaia între 1978-1989, din 1990 episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului (devenită Mitropolie în 2005), cu titlul de Bistrițeanul.

Mănăstirile s-au distins în secolele trecute mai ales prin activitatea culturală desfășurată între zidurile lor de monahii iubitori de Dumnezeu. Mănăstirea Sinaia nu face excepție, din rândul viețuitorilor de aici remarcându-se stareții arhimandriți Iustin, ucenic al Sf. Paisie Velicicovski, loasaf și Paisie, ctitorii bisericii mari, Nifon Popescu, cel care a restaurat biserica mare, a construit clopotnița, a deschis muzeul, a înființat corala și a reorganizat biblioteca. Protos. Naum Râmnicianu (1764-1838) a fost dascăl de psaltichie, psalt, teoretician, istoric, teolog și filolog și a scris cea mai importantă operă a sa, *Hronograful*, la Sinaia, în 1810. Protos. Varlaam Barancescu (1808-1894), călugărit la Sinaia în 1836, este unul dintre cei mai importanți compozitori de muzică bisericească din secolul al XIX-lea, „Îngerul a strigat” pe

¹³ Gh. NISTORESCU, *Din Plaiul Prahovei la Sinaia, istorie și contemporaneitate*, Editura Arhimed, 1995, pp. 114-117.

¹⁴ Ierom. Nectarie MĂGUREANU, *Mănăstirea Sinaia*, p. 70.

¹⁵ *Ibidem*.

¹⁶ *Dosar de corespondență oficială a Mănăstirii cu diferite autorități pe anul 1936-37*, ff. 100-101. Arhim. Serafim, starețul Mănăstirii Sinaia, a săvârșit rânduiala călugăriei, în cadrul Sfintei Liturghii.

¹⁷ Mircea PĂCURARIU, *Dicționarul teologilor români*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1996, p. 22.

EPIFANIA

glasul III, compoziția sa, fiind cântată în toate bisericile românești.

Studii recente au scos la iveală și alte nume de monahi sinaiți creatori de cultură: Ieromonahul Silvestru, un important copist de la începutul sec. al XVIII-lea, de la care se păstrează cinci manuscrise, în Biblioteca Academiei Române, Meletie Ieromonahul - traducător din greacă, venit de la mănăstirea Secu, monahul Dometie – copist printre altele a operei medievale *Albina*, monahul Neofit Ivanovici, „*vestit dascal de musichie pe valea Prahovei*”¹⁸, de la care au rămas șase manuscrise de muzică psaltică, și mulți alții.

Mănăstirea Sinaia nu este doar una din cele mai importante obiective turistice din zonă, ci poartă mai departe tradiția monahală a înaintașilor, obștea de 12 viețuitori, în frunte cu PC Arhim. Macarie Bogus, săvârșind toate slujbele după tipicul monahal. Alături de slujbe, preocuparea principală a sinaiților este studiul teologiei și al muzicii bizantine. Au fost deja editate două CD-uri, cu titlul „Cântări în Postul Mare” și „Cântări în cinstea Maicii Domnului”. Site-ul nostru, www.manastiresinaia.ro, cuprinde informații amănunțite, imagini și videoclipuri, pentru cei care doresc să afle și pe această cale despre acest loc binecuvântat.

**Ierom. Drd. Mihail Harbuzaru,
Mănăstirea Sinaia**

---

¹⁸ Ms. rom. 1854 din Biblioteca Academiei Române, București, f. 1.